

KENDELSE

afsagt af Den Særlige Klageret tirsdag den 30. august 2022 i sag:

21/25199

Autoriseret forsvarer, cand.jur., A, kærer Sermersooq Kredsrets afgørelse af 15. oktober 2021.

Ved kære modtaget i Sermersooq Kredsret den 2. november 2021 har autoriseret forsvarer, cand.jur., A, kæret kredsrettens kendelse af 15. oktober 2021, hvorved kredsretten har tilbagekaldt beskikkelsen af ham som forsvarer for T (T), jf. retsplejelov for Grønland § 325, stk. 1. Kæreskriftet blev af kredsretten sendt til Grønlands Landsret, der den 2. november 2021 henviste sagen til Den Særlige Klageret.

T blev anholdt den 4. november 2020 og fremstillet samme dag, og retten besluttede at tilbageholde T på grund af mistanke om voldtægt. I forbindelse med fremstillingen blev A beskikket som forsvarer for T, hvorefter A også repræsenterede T den 4. december 2020 i forbindelse med en fristforlængelse af tilbageholdelsen. A har endvidere repræsenteret T under en tidligere straffesag.

Ved anklageskrift dateret 23. april 2021, der blev sendt med fremsendelsesbrev dateret den 5. juni 2021 og modtaget i Sermersooq Kredsret den 14. juni 2021, blev der rejst tiltale mod T for tyveri af 13.856 kr. begået den 28. april 2020 og voldtægt begået den 3. november 2020.

Ved retsbog af 28. september 2021 blev B beskikket som forsvarer for T.

Ved retsbog af 11. oktober 2021 blev beskikkelsen af B tilbagekaldt, og retten beskikkede i stedet A som forsvarer for T. Af retsbogen fremgår bl.a.:

”Autoriseret forsvarer, cand. jur. A har den 11. oktober 2021 telefonisk meddelt retten, at tiltalte har kontaktet ham og forklaret, at der er blevet beskikket en anden forsvarer for ham, hvilket tiltalte ikke ønsker. Autoriseret forsvarer, cand. jur. A har oplyst, at tiltalte har været tilbageholdt i sagen og at han i den forbindelse har været beskikket som forsvarer for tiltalte og at tiltalte dags dato har meddelt, at han ønsker autoriseret forsvarer, cand. jur. A som forsvarer og ingen andre.

Retten tilbagekaldte beskikkelsen af B og beskikkede i stedet autoriseret forsvarer, cand.jur. A som ny forsvarer for T.

Beskikkelsen er betinget af, at forsvareren frafalder krav mod statskassen om godtgørelse for rejsetid og transportudgifter.

Sagen er blevet berammet til hovedforhandling den 14. oktober 2021, kl. 13.00 i forbindelse med procedurerejse, hvor autoriseret forsvarer B skal være forsvarer i de berammede sager. Grundet ombeskikkelsen og da retten med så kort varsel og alene på grund af en enkelt sag, ikke kan tage en ekstra forsvarer med til procedurerejsen, besluttede retten derfor at aflyse retsmødet fastsat til den 14. oktober 2021, kl. 13.00. Da det endnu er uvist hvornår autoriseret forsvarer, cand. jur. A skal deltage i de kommende procedurerejser til Tasiilaq, fastsatte retten ikke et nyt tidspunkt for hovedforhandlingen, men bemærkede, at sagen skal behandles på den førstkommende procedurerejse som autoriseret forsvarer, cand. jur. A skal deltage i.”

Ved retsbog af 15. oktober 2021 blev A afbeskikket, og advokat C blev i stedet beskikket som forsvarer for T. Af retsbogen fremgår bl.a.:

”Der blev fremlagt retsbog af 11. oktober 2021.

Retten kontaktede tiltalte om at retten vil behandle sagen under en tjenesterejse i perioden 10. november og 17. november 2021, og at advokat C skal deltage som forsvarer under procedurerejsen, hvorfor advokaten kan beskikkes i stedet for tiltaltes ønskede forsvarer.

Tiltalte oplyste at det var op til hans forsvarer. Retten forsøgte at kontakte autoriseret forsvarer A der var på ferie, uden held.

Dommeren i sagen skal rejse i perioden den 18. oktober 2021 til og med den 5. november 2021.

Henset til ovennævnte og da sagen skal berammes og gøres klar til tjenesterejsen besluttede retten at afbeskikke A og beskikkede advokat C.

Retten lagde vægt på, at sagen er en prioriteret sag som i forvejen var blevet udsat grundet tiltaltes forhold. Gerningstidspunktet er dateret 28. april 2021. Hvis sagen udsættes yderligere og kan først behandles i 2022 vil det påvirke sagsbehandlingstiden unødigt.”

Det fremgår af sagen, at Sermersooq Kredsret den 28. oktober 2021 fremsendte indkaldelse, ombeskikkelse/afbeskikkelse og retsliste til retsmøde i Tasiilaq den 15. november 2021 kl. 9.00. A besvarede mailen den 2. november 2021 og anførte i mailen bl.a.:

”Sermersooq Kredsrets beslutning kæres til Grønlands Landsret.

Jeg var på ferie i perioden 12. til 22 oktober 2021, og var på tjenesterejse i perioden 26. til 29 oktober 2021. Jeg havde mit andet mobilnummer 538828 tændt hele tiden med undtagelse af en 1 dag, og jeg er ikke blevet kontaktet af retten. Jeg har ikke haft mulighed for at komme med mine bemærkninger inden beslutningen tages. Jeg har altid svaret på mine mail, og retten/dommeren har end ikke sendt en mail for evt. bemærkninger. Sagen bør hjemvises til fornyet behandling, således den rette sagsbehandling tages.

Jeg har nu haft kontakt til T, der oplyser, at da retten ringede til ham havde han oplyst at han gerne vil beholde mig som forsvarer. At retten uden at kontakte mig og imod min klient ønske

om en bestemt forsvarer har taget denne beslutning er ikke i overensstemmelse med rpl § 324, om at sigtedes ønske om bestemt forsvarer skal respekteres, særligt med hensigt på at jeg har været forsvarer for min klient under fremstillingen og under tilbageholdelsen, og indtil jeg fik ham løsladt i denne sag.”

Sermersooq Kredsret sendte den 2. november 2021 kæremålet til Grønlands Landsret og angav, at retten henholdt sig til den trufne afgørelse. Retten anførte supplerende, at der ikke var tale om en forringelse af forsvareren, idet T havde fået beskikket en advokat, og at der også var et hensyn til den forurettede i sagen. Det frie forsvarervalg kunne af disse grunde ikke imødekommes i sagen.

Grønlands Landsret besluttede samme dag at henvise sagen til Den Særlige Klageret, da der var tale om en kære efter retsplejeloven for Grønland § 325, stk. 1.

Anbringender

Autoriseret forsvarer, cand.jur., A, har anført navnlig, at han var på ferie den 12. til den 22. oktober 2021 og derefter på tjenesterejse fra den 26. til den 29. oktober 2021. Han havde sin anden mobiltelefon tændt næsten hele tiden, og han er ikke blevet kontaktet på den telefon, ligesom han heller ikke er blevet kontaktet via mail. Han har derfor ikke haft mulighed for at komme med bemærkninger til afbeskikkelsen. Han har haft kontakt til sin klient, som gerne vil beholde ham som forsvarer, og dette ønske skal respekteres, særligt i dette tilfælde, hvor han også repræsenterede tiltalte under fremstillingen og indtil denne blev løsladt. Det var ikke forsvarligt, at der i første omgang blev beskikket en forsvarer for tiltalte, som var nyuddannet. Der burde til sager som denne blive beskikket en forsvarer med juridisk uddannelse.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at de seneste ændringer af den danske retsplejelovs regler om afbeskikkelse ikke gælder for Grønland. Derfor kan hensynet til sagens fremme ikke tillægges så stor vægt som i Danmark, men det er i øvrigt de samme hensyn, der skal afvejes over for hinanden. Det taler imod afbeskikkelse, at A tidligere har været forsvarer for den tiltalte, og at A kort forinden afbeskikkelsen var blevet beskikket som forsvarer med henblik på at beramme sagen, næste gang han skulle på procedurerejse. Hensynet til sagens fremme er imidlertid tungtvejende, da der er tale om en prioriteret sag, hvor gerningstidspunktet var ca. et år tidligere. Derudover er der også et hensyn til den forurettede i sagen. As deltagelse i sagen ville medføre en udsættelse af sagen til 2022, og på grund af de særlige forhold, der gør sig gældende for Grønland, ville sagen ikke kunne blive behandlet inden for rimelig tid, hvis der ikke skete afbeskikkelse. Afbeskikkelsen bør derfor stadfæstes.

Retsgrundlag

Retsplejelov for Grønland (lov nr. 305 af 30. april 2008 med senere ændringer) trådte i kraft den 1. januar 2010. § 324, stk. 1, og § 325, stk. 1, i loven er sålydende:

”§ 324. Ønsker sigtede en bestemt person beskikket som forsvarer, bør anmodningen så vidt muligt imødekommes.

...

§ 325. Retten kan nægte at beskikke en bestemt forsvarer eller på et hvilket som helst tidspunkt under sagen beslutte at tilbagekalde beskikkelsen, hvis forsvarerens medvirken ud fra retsplejemæssige hensyn til sagens korrekte behandling ikke kan anses som forsvarlig eller der er påviselig risiko for, at den pågældende vil hindre eller modvirke sagens oplysning.”

Af de specielle bemærkninger til bestemmelserne (Folketingstidende 2007-2008, 2. samling, tillæg A, lovforslag nr. L 34, s. 1450-1451) fremgår bl.a.:

”Til § 324

Bestemmelsen, som erstatter den gældende regel i retsplejelovens kapitel 5, § 23, stk. 1, 2. pkt., fastslår sigtedes adgang til at pege på en bestemt person som beskikket forsvarer.

Fremsætter sigtede ønske om beskikkelse af en bestemt person som forsvarer, fremgår det af stk. 1, at anmodningen så vidt muligt bør imødekommes, hvilket svarer til den gældende bestemmelse. Imødekommelse af den sigtedes ønske må dog forudsætte, at forsvareren tilhører den kategori af forsvarer (læg, jurist eller advokat), som retten i øvrigt kunne have beskikket i sagen, jf. herved §§ 322, stk. 1 og 2, og 323, stk. 1 og 2. Formålet med dette er på den ene side at undgå unødvendig brug af advokater ved kredsretterne og på den anden side at sikre, at sigtede til enhver tid får det forsvar, der er nødvendigt efter sagens karakter.

...

Til § 325

Bestemmelsen, som er ny, regulerer spørgsmålet om, hvornår retten kan nægte at beskikke en bestemt forsvarer eller tilbagekalde beskikkelsen for en sådan. Efter bestemmelsen kan dette ske, hvis forsvarerens medvirken ikke bedømmes som forsvarlig ud fra retsplejemæssige hensyn til sagens korrekte behandling, eller der er påviselig risiko for, at den pågældende vil hindre eller modvirke sagens oplysning. En eventuel tilbagekaldelse kan i givet fald ske på et hvilket som helst tidspunkt under sagen.

Bestemmelsen har, til formål at sikre samme muligheder for nægtelse og tilbagekaldelse af beskikkelse, som fremgår af den danske retsplejelovs §§ 733, stk. 2, og 736, stk. 2. Der henvises i denne forbindelse til betænkningens afsnit VII, kap. 2.3.7., hvor bl.a. spørgsmålet om grænserne for et tilladeligt forsvar er omtalt.

Afvisning af at beskikke en bestemt forsvarer kan bl.a. komme på tale, hvis den pågældende er så optaget, at sagen ikke kan forventes gennemført inden for rimelig tid.”

Lovforslaget var baseret på betænkning 1442/2004 om det grønlandske retsvæsen. Af betænkningens afsnit VII, pkt. 2.3.7, s. 336, fremgår bl.a.:

”Kommissionen foreslår, at der indføres en regel i retsplejeloven, hvorefter retten kan nægte at beskikke eller tilbagekalde beskikkelsen af en forsvarer, hvis forsvarerens medvirken ud fra retsplejemæssige hensyn til sagens behørig behandling ikke kan anses for forsvarlig, eller hvor der er påviselig risiko for, at forsvareren vil hindre eller modvirke sagens opklaring. En tilsvarende regel findes i den danske retsplejelov.”

På tidspunktet for lovforslagets fremsættelse og lovens ikrafttræden var den danske retsplejelovs § 733, stk. 2, og § 736, stk. 2, sålydende:

”§733

...

Stk. 2. Retten kan ved kendelse nægte at beskikke den advokat, som sigtede ønsker som forsvarer, hvis hans medvirken ud fra retsplejemæssige hensyn til sagens behørig fremme, herunder særligt hensynet til medsigtedes tarv, ikke kan anses for forsvarlig, eller der er påviselig risiko for, at advokaten vil hindre eller modvirke sagens opklaring.

...

§ 736

...

Stk. 2. Beskikkelse kan endvidere ved kendelse tilbagekaldes, hvis betingelserne efter § 733, stk. 2, for at nægte at beskikke den pågældende kommer til at foreligge.”

Bestemmelserne blev indsat i retsplejeloven ved lov nr. 243 af 8. juni 1978. Af de specielle bemærkninger til bestemmelserne (Folketingstidende 1977-78, tillæg A, lovforslag nr. L 134, sp. 2382-2383) fremgår bl.a.:

”Efter bestemmelsen i det tidligere fremsatte lovforslags § 733, stk. 2, 1. pkt., som var identisk med udvalgets forslag, kunne retten på ethvert tidspunkt under sagen udelukke en advokat fra at virke i en konkret straffesag, »hvis hans medvirken på pund af særlige omstændigheder, herunder hensynet til sigtedes tarv eller sagens behørig fremme eller opklaring, ikke kunne anses for forsvarlig«. Bestemmelsen om udelukkelse af hensyn til »sagens behørig fremme« kan f. eks. tænkes anvendt i tilfælde, hvor den advokat, som sigtede ønsker beskikket til forsvarer, er så optaget, at han ikke vil være i stand til at udføre sagen indenfor rimelig tid. Ikke mindst i arrestantsager vil beskikkelse i et sådant tilfælde kunne være uforsvarlig. Bestemmelsen om udelukkelse af hensyn til »sagens opklaring« vil navnlig kunne tænkes anvendt i tilfælde, hvor en advokat gør sig skyldig i tilsidesættelse af påbud meddelt i medfør af forslagens §§ 745 eller 748. Justitsministeriet finder det påkrævet at opretholde adgangen til at udelukke en advokat fra at virke i en konkret straffesag, hvor de her nævnte hensyn gør hans medvirken uforsvarlig. Derimod har justitsministeriet efter fornyet overvejelse fundet det forsvarligt, at det ved udtagelse af ordene »særlige omstændigheder, herunder« og »sigtedes tarv eller« præciseres, at bestemmelsen kun kan anvendes i tilfælde, hvor vedkommende advokats medvirken på grund af hensynet til sagens behørig fremme eller opklaring ikke kan anses for forsvarlig.”

Den danske retsplejelovs § 733, stk. 2, blev ændret ved lov nr. 493 af 17. juni 2008. Af de almindelige bemærkninger til forslaget til loven, afsnittet om gældende ret (Folketingstidende 2007-08, 2.

samling, tillæg A, lovforslag nr. L 78, de almindelige bemærkninger pkt. 3.2, s. 2920-2921), fremgår bl.a.:

”Efter retsplejelovens § 733, stk. 2, kan retten ved kendelse nægte at beskikke den advokat, som sigtede ønsker som forsvarer, hvis dennes medvirken ud fra retsplejemæssige hensyn til sagens behørlige fremme, herunder særligt hensynet til medsigtedes tarv, ikke kan anses for forsvarlig, eller der er påviselig risiko for, at advokaten vil hindre eller modvirke sagens opklaring.

Retten kan på samme måde tilbagekalde en beskikkelse, jf. retsplejelovens § 736, stk. 2. Efter retsplejelovens § 736, stk. 1, kan retten endvidere tilbagekalde beskikkelsen, når det findes nødvendigt i forsvarrets interesse samt, for så vidt sagen ikke forhales herved, efter begæring af sigtede, når han eller hun har truffet overenskomst om forsvarrets udførelse uden udgift for det offentlige.

Retsplejelovens § 733, stk. 2, fik sin nuværende ordlyd ved lov nr. 243 af 8. juni 1978 om ændring af retsplejeloven m.v. (Efterforskning i straffesager, anholdelse og varetægtsfængsling, erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning, herunder for frakendelse eller inddragelse af førerretten, m.v.). Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at den kun bør bringes i anvendelse, hvor tungtvejende hensyn gør det påkrævet, idet udelukkelse af en advokat fra at virke som forsvarer i en bestemt sag er en vidtgående foranstaltning, jf. herved Folketingstidende 1977-78, Tillæg A, spalte 2382. Det fremgår endvidere, at bestemmelsen f.eks. kan tænkes anvendt i tilfælde, hvor den advokat, som sigtede ønsker beskikket, er så optaget, at den pågældende advokat ikke vil være i stand til at udføre sagen inden for rimelig tid. Det fremhæves, at det navnlig vil kunne være uforsvarligt i sager med varetægtsfængslede. Under Folketingets behandling af lovforslaget blev det tilføjet, at også særligt hensynet til medsigtedes tarv kan begrunde, at den ønskede advokat ikke beskikkes, jf. Folketingstidende 1977-78, Tillæg B, spalte 1404.

3.2.2. Det fremgår tilsvarende af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6, stk. 3, litra c, at enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, har ret til selv at vælge sin forsvarer. Retten til at vælge forsvarer er trods bestemmelsens ordlyd ikke ubegrænset. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har således i klagesag nr. 13611/88 Croissant mod Tyskland (dom af 22. september 1992) slået fast, at artikel 6, stk. 3, litra c, ikke udelukker, at retten udpeger en forsvarer mod den tiltaltes ønske, når det er af retsplejemæssig betydning. Som eksempel herpå er nævnt det retsplejemæssige hensyn at undgå afbrydelser og udsættelser af sagen.

3.2.3. Rettens afgørelse efter retsplejelovens § 730, stk. 3, § 733, stk. 2, eller § 736, stk. 2, om afvisning eller tilbagekaldelse af en forsvarerbeskikkelse kan kæres til Den Særlige Klageret inden 1 uge efter, at afgørelsen er meddelt, jf. retsplejelovens § 737, stk. 1.

Som der nærmere er redegjort for i betænkningen side 43-45, er det ikke på baggrund af Den Særlige Klagerets praksis muligt at fastsætte fuldstændig eksakte tidsmæssige grænser for, hvornår en forsinkelse ud fra retsplejemæssige hensyn må anses for uforsvarlig, idet der er tale om meget konkrete afgørelser.

Der må foretages en afvejning af på den ene side hensynet til sigtedes interesse i frit at kunne vælge sin forsvarer og på den anden side hensynet til den pågældendes - og eventuelle medtiltaltes - krav på en afgørelse inden for en rimelig tid, jf. herved også Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6, stk. 1. Praksis synes dog at vise, at afvisning af den øn-

skede forsvarer navnlig kan komme på tale ved forsinkelser i størrelsesordenen 3-5 måneder eller derover.

Ved afgørelsen af, om hensynet til den sigtedes interesse i frit at kunne vælge sin forsvarer, skal veje tungere end hensynet til sagens fremme, lægges der i praksis vægt på oplysningerne om straffesagens karakter, det tidsmæssige forløb af sagen, årsagen til en eventuel forsinkelse samt oplysninger om, hvornår sagen kan forventes afgjort, såfremt forsvarerbeskikkelsen ikke tilbagekaldes.

I overensstemmelse med ordlyden og forarbejderne til retsplejelovens § 733, stk. 2, tages der i praksis et særligt hensyn til, om der er medsigtede i sagen, herunder om de er varetægtsfængslede. Hensynet til forurettede synes derimod ikke at have været så fremtrædende i de afgørelser, der har været indbragt for Den Særlige Klageret.

I praksis lægges der også vægt på, om den sigtede tidligere har skiftet forsvarer, og på, hvornår en anmodning om ombeskikkelse fremsættes. Hvis hovedforhandling i en sag er berammet, og en ombeskikkelse vil medføre, at hovedforhandlingen må udsættes, udvises en større grad af tilbageholdenhed med hensyn til at imødekomme tiltaltes ønske om ombeskikkelse.

Det beror således i praksis på en konkret afvejning af en række hensyn, hvornår en forsvarer ud fra retsplejemæssige hensyn til sagens behørig fremme kan nægtes beskikket, eller en meddelt beskikkelse kan tilbagekaldes. Der kan ikke siges noget nærmere om, med hvilken vægt de enkelte hensyn indgår i vurderingen, men det er dog klart, at hensynet til den sigtedes ønske om at få beskikket en bestemt forsvarer i overensstemmelse med forarbejderne til bestemmelsen tillægges stor vægt, og at der efter praksis skal tungtvejende grunde til at nægte en beskikkelse eller tilbagekalde en allerede meddelt beskikkelse.”

Af de specielle bemærkninger til ændringen (Folketingstidende 2007-08, 2. samling, tillæg A, lovforslag nr. L 78, s. 2947-2948) fremgår bl.a.:

”Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 733, stk. 2, med den ændring, at retten kan nægte at beskikke den advokat, som sigtede ønsker som forsvarer, hvis dennes medvirken vil medføre en forsinkelse af betydning for sagens fremme (mod i dag, hvor retten kan nægte beskikkelse, hvis advokatens medvirken ud fra retsplejemæssige hensyn til sagens behørig fremme, herunder særligt hensynet til medsigtedes tarv, ikke kan anses for forsvarlig). Formålet med ændringen er, at hensynet til sagens fremme bør indgå med større vægt end efter gældende ret. I øvrigt vil retten som hidtil kunne nægte beskikkelse, hvis der er påviselig risiko for, at advokaten vil hindre eller modvirke sagens opklaring.

Klagerettens begrundelse og resultat

I sagens behandling har følgende medlemmer deltaget: Jens Kruse Mikkelsen, Henrik Estrup, Kari Sørensen, Lasse Højlund Christensen og Hanne Rahbæk.

Sermersooq Kredsret besluttede den 15. oktober 2021 at tilbagekalde beskikkelsen af autoriseret forsvarer, cand.jur., A. Den Særlige Klageret lægger til grund, at tilbagekaldelsen er sket i medfør af retsplejelov for Grønland § 325, stk. 1.

Det fremgår af retsplejelov for Grønland § 321, stk. 1, nr. 2, at retten skal beskikke en forsvarer for T, hvis han ikke selv har antaget en mødeberettiget forsvarer, og han er efter lovens § 324, stk. 1, som udgangspunkt berettiget til selv at vælge sin forsvarer, jf. herved også artikel 6, stk. 3, litra c, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, hvorefter enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, skal have adgang til bistand af en forsvarer, som vedkommende selv har valgt. Retten kan imidlertid tilbagekalde beskikkelsen af den forsvarer, som en tiltalt har valgt, hvis forsvarerens medvirken ud fra retsplejemæssige hensyn til sagens korrekte behandling ikke kan anses for forsvarlig, jf. retsplejelov for Grønland § 325, stk. 1.

Bestemmelsen i retsplejelov for Grønland § 325, stk. 1, blev indsat ved lov nr. 305 af 30. april 2008. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at formålet var at sikre samme muligheder for nægtelse og tilbagekaldelse af beskikkelse, som fremgik af den danske retsplejelovs § 733, stk. 2, og § 736, stk. 2. Det fremgår endvidere, at afvisning af at beskikke en bestemt forsvarer bl.a. kunne komme på tale, hvis den pågældende var så optaget, at sagen ikke kunne forventes gennemført inden for rimelig tid.

Den Særlige Klageret finder på den baggrund, at det med bestemmelsen i retsplejelov for Grønland § 325, stk. 1, har været tilsigtet, at de grønlandske regler skulle svare til de dagældende danske regler, og at bedømmelsen i denne sag dermed skal foretages på baggrund af bl.a. forarbejderne til de dagældende danske bestemmelser og den praksis, som var gældende i Danmark på tidspunktet for bestemmelsens tilblivelse. De senere ændringer af de danske regler om afbeskikkelse er ikke gennemført i Grønland, og ændringerne har derfor ikke betydning for afgørelsen af denne sag.

På baggrund af Klagerettens dagældende praksis er udgangspunktet, at den tiltaltes ønske om en bestemt forsvarer tillægges stor vægt, og at der skal være tungtvejende grunde til at foretage afbeskikkelse.

Det fremgår af sagens oplysninger, at A blev beskikket som forsvarer for T i forbindelse med dennes anholdelse og tilbageholdelse den 4. november 2020, og at A tillige repræsenterede T under en tidligere straffesag.

Efter at Sermersooq Kredsret havde modtaget anklageskrift i sagen i juni 2021, beskikkede retten den 28. september 2021 en anden forsvarer for T.

Den 11. oktober 2021 gjorde A retten opmærksom på, at han havde været beskikket som forsvarer for T, og at den tiltalte fortsat ønskede ham som forsvarer. Retten afbeskikkede på den baggrund den anden forsvarer og genbeskikkede A, og retten anførte i den forbindelse, at sagen skulle berammes til den førstkommende procedurerejse til Tasiilaq, som A skulle deltage i.

Den 15. oktober 2021 afbeskikkede Sermersooq Kredsret på ny A, uden at A i den forbindelse blev hørt. Retten henviste til, at sagen skulle gøres klar til berømmelse, og at sagen var en prioriteret sag, som i forvejen var blevet udsat grundet tiltaltes forhold. Retten anførte endvidere, at hvis sagen blev udsat og først kunne behandles i 2022, ville det påvirke sagsbehandlingstiden unødigt.

På den anførte baggrund finder Klageretten, at betingelserne for afbeskikkelse i retsplejelov for Grønland § 325, stk. 1, ikke var opfyldt. Klageretten har herved lagt vægt på navnlig, at A, der tidligere havde repræsenteret T, ved kredsrettens beslutning af 11. oktober 2021 blev beskikket som forsvarer for T på ny, og at retten i den forbindelse anførte, at sagen skulle berammes til den førstkommende procedurerejse til Tasiilaq, som A skulle deltage i. Klageretten finder således, at hensynet til Ts ret til selv at vælge forsvarer, herunder hans berettigede forventning om, at valget af A var imødekommet efter rettens beslutning af 11. oktober 2021, er mere tungtvejende end hensynet til en hurtig berømmelse af sagen. Det bemærkes i den forbindelse, at der ikke foreligger nærmere oplysninger om, hvor ofte der gennemføres procedurerejser til Tasiilaq, hvor tit en bestemt forsvarer er med, og hvorvidt det hænder, at der er mere end én forsvarer med på en procedurerejse. Oplysningen om, at sagen i givet fald først ville kunne behandles i 2022, kan under de foreliggende omstændigheder ikke i sig selv begrunde, at T nægtes sin ret til selv at vælge forsvarer.

På denne baggrund ophæves Sermersooq Kredsrets beslutning af 15. oktober 2021.

Klageretten bemærker, at spørgsmålet om, hvorvidt der til sagen kunne beskikkes en nyuddannet autoriseret forsvarer, der ikke er juridisk uddannet, ikke hører under Klagerettens kompetence, jf. retsplejelov for Grønland § 322, stk. 3.

Thi bestemmes:

Sermersooq Kredsrets beslutning af 15. oktober 2021 ophæves.